

Пась Я.І.

аспірант,

*Львівський національний університет
імені Івана. Франка*

НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ

Сучасні тенденції розвитку банківського бізнесу та фінансових ринків призвели до стрімкого посилення конкуренції. Перед банками виникає питання чи можуть вони адаптуватися до нової парадигми бізнесу. Для будь-якого фінансового інституту основним критерієм виживання на ринку поряд із формуванням сильної конкурентної позиції стає здатність своєчасно впроваджувати інновації, ефективно управляти інноваційними процесами та визначити і втілювати пріоритетні напрями розвитку. Одним з них є впровадження інновацій в управління розвитком банківського бізнесу – це процес, який спрямований на пошук та використання нових способів і сфер реалізації банківських продуктів та послуг для ефективно організації функціонування банку, що сприятимуть його розвитку та отриманню прибутку.

В сучасних висококонкурентних умовах ефективне функціонування та подальший розвиток банку може забезпечити саме інноваційна направленість банківського бізнесу. Цей напрям є основною запорукою отримання прибутку та залучення клієнтів банком в майбутньому. Згідно з дослідженнями закордонних аналітиків найважливішими тенденціями банківських інновацій є такі напрямки [1]:

1. Монетизація даних. Інформація виступає головним ресурсом сучасного бізнесу. Банківська аналітична інформація може значно розширити і допомогти як самому банку, так і його клієнтам здобувати конкурентні переваги на ринку.

2. Соціальна цінність. Одним з прикладів є залучення клієнтів до формування інноваційних напрямів роботи банку, покращення його клієнтоорієнтованості, створення єдиного з клієнтами бачення подальшого розвитку банку. Потреба більш індивідуального підходу

до клієнтів, а не пропозиція стандартизованих пакетних рішень дуже актуальна в іноземних банків, оскільки відповідає сучасним очікуванням клієнтів (наприклад італійський банк «Widiba»).

3. Розважальні транзакції. Популярний тренд світових банків намагатися зробити банківські транзакції більш «неформальними» і навіть веселими, а також інтеграції банківських програм з Facebook, Instagram та іншими (наприклад, аплікація Moven при перевищенні банківських лімітів розбиває скло екрану телефону власника).

4. Доступність. Можливість здійснювати банківські транзакції 24 години на добу 7 днів на тиждень уже не інновація, але загальноприйнята послуга банків. Проте банки йдуть далі на зустріч своїм клієнтам, пропонуючу здійснювати зв'язок зі своїми клієнтами через будь які онлайн медіа такі, як WeChat, Facebook Messenger, Google Hangouts та інші.

5. Інтернет-банкінг. Особлива увага приділяється мобільним додаткам, оскільки телефон став основним інструментом для здійснення більшості банківських та інших розрахункових операцій.

6. Безкарткові розрахунки. Тенденція здійснювати платежі без банківської картки лише за допомогою мобільного додатку набуває все більшого поширення. Деякі експерти прогнозують повну відмову від банківських карток у найближчий час.

7. Банки без банків. Перспективним напрямом постає надання банківських послуг без безпосередньої участі у цьому процесі самих банків. Банки, які своєчасно зрозуміли інноваційні тенденції та впровадили їх у свою діяльність, вже сьогодні ефективно функціонують на фінансовому ринку. Серед таких банків: «Приватбанк», «Ощадбанк», «Укрсоцбанк», «ПУМБ», «ОТПбанк», «Кредобанк» та інші. Кількість банків, які пропонують своїм клієнтам приєднатися до мобільних технологій з кожним днем зростає.

Вибір напрямів впровадження інновацій в управління розвитком банківського бізнесу починається із чітко поставлених цілей та завдань інноваційного розвитку банку в рамках обраної місії банку (конкретних інноваційних орієнтирів), аналізу зовнішніх та внутрішніх умов діяльності, пошуку ресурсів для здійснення інноваційної діяльності та ефективного їх розподілу. Продовжується

генерування пріоритетних напрямів діяльності (наявність кількох варіантів програм створення експериментальних зразків та варіантів вибору компонентів, які допоможуть банку подолати невпевненість у правильному розробленні пріоритетного напрямку).

Вибір напрямів застосування інновацій в управлінні розвитком банківського бізнесу (табл. 1) за своєю методологією подібний до розроблення стратегії управління розвитком банківського бізнесу. Такими напрямами є: локальний, глобальний, стратегічний, тактичний, продуктовий, технологічний, ринковий, інноваційний, організаційно-управлінський, ресурсний.

Таблиця 1

Напрями впровадження інновацій в управління розвитком банківського бізнесу

Напрями	Характеристика
Локальний	Спрямований на внутрішні зміни у діяльності банку
Глобальний	Спрямований на зміни не лише у внутрішній структурі діяльності банку, а й у зовнішньому середовищі
Стратегічний	Спрямований на реалізацію стратегічних цілей банку
Тактичний	Виникає у процесі поточної діяльності і спрямований на реалізацію оперативних цілей
Продуктовий	Спрямований на продукт, а саме впровадження нових моделей продукції
Технологічний	Спрямований на впровадження нової техніки та технологій
Ринковий	Спрямований на модифікацію, або захоплення нових ринків
Інноваційний	Спрямований на розробку та впровадження інновацій у діяльність банку, що сприятимуть його ефективному функціонуванню у майбутній перспективі
Організаційно-управлінський	Спрямований на впровадження нових методів організації маркетингу, системи управління, методів нових форм активізації персоналу – стимулювання творчої діяльності
Ресурсний	Спрямований на освоєння нових видів і джерел ресурсів

Таким чином, основними етапами вибору напрямів впровадження інновацій в управління розвитком банківського бізнесу є: аналіз відповідності внутрішніх та зовнішніх можливостей розвитку та визначення можливих шляхів приведення їх у відповідність; оцінка та попередній вибір напрямів застосування інновацій в управління розвитком банківського бізнесу; економічне обґрунтування вибору напрямів впровадження інновацій в управління розвитком банківського бізнесу; остаточний вибір і деталізація інноваційного проекту.

Для вибору напрямів впровадження інновацій в управління розвитком банківського бізнесу в обмежених умовах, запропоновано практичні рекомендації, які побудовано у відповідності напрямів впровадження інновацій (табл. 2).

Таблиця 2

Рекомендації з вибору напрямів впровадження інновацій в управління розвитком банківського бізнесу

Напрями впровадження інновацій в управління розвитком банківського бізнесу	Економічні результати			
	Ефективне використання ресурсів	Збільшення прибутку	Збільшення продуктивності праці	Конкурентні позиції на фінансовому ринку
Локальний				
Глобальний				
Стратегічний				
Тактичний				
Продуктовий				
Технологічний				
Ринковий				
Організаційно-управлінський				
Ресурсний				

Використання такого роду рекомендацій дає змогу конкретизувати вибір напрямів впровадження інновацій в управління розвитком банківського бізнесу в залежності від очікуваних

результатів діяльності банку. Наприклад, якщо метою банку є збільшення продуктивності праці, то його розвиток повинен бути спрямований на впровадження нової техніки та технології, нових методів організації, маркетингу, системи управління. Таким чином, це призведе до досягнення економічних результатів, таких як ефективне використання ресурсів, збільшення прибутку.

Для забезпечення ефективного функціонування банку в сучасних кризових умовах необхідно не лише запозичувати зарубіжний досвід щодо впровадження банківських інновацій, також потрібно розробити правильну стратегічну мету управління розвитком банківського бізнесу, щоб оперувати банківськими інноваціями, врахувати всі зовнішні та внутрішні чинники, які впливають на банківський бізнес. Інноваційний розвиток банківського бізнесу повинен бути направлений на споживача та внутрішні потреби банку. Тому для реалізації такого завдання необхідно залучити кваліфікованих менеджерів, які б виконували поставлені завдання суб'єктів управління.

Список використаних джерел:

1. The top ten trends in banking innovation – Chris Skinner’s blog. Chris Skinner’s blog. URL: <https://thefinanser.com/2016/02/the-top-ten-trends-in-banking-innovation.html>.